

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 1. november 2023 blev i sag nr. 100186:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Nordea Pension
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. Han har i klageskema af 2/8 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Nordea Pension har hævet priserne på mine forsikringer, uden at informere mig omkring dette.

Priserne er blevet ændret drastisk i perioden 2019-2023, og måske endda siden 2017, det har jeg ikke kunne få et svar på fra Nordea Pension.

Et eksempel er at prisen for Tab af erhvervsevne er gået fra at koste 0,58 % af min løn i 2019 til at koste 0,8635 % af min løn i 2023. Det er en stor prisstigning, og en væsentlig ændring af mine pensionsforhold. Denne ændring og andre ændringer er jeg ikke blevet informeret omkring, og har derfor hverken haft mulighed for at acceptere ændringerne eller bestride dem.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Jeg vil have at Nordea Pension ændrer prisen tilbage til de oprindelige priser for mine forsikringer, da jeg ikke er blevet varslet ændringer i priserne. Jeg vil også have at Nordea Pension betaler mig det tilbage jeg har betalt for meget for mine forsikringer i perioden.

I brev af 29/8 2023 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.: "Sagen drejer sig om, at prisen for klagers forsikring ved tab af erhvervsevne er steget siden oprettelse af klagers pensionsordning den 1. december 2016. Klager mener ikke, at han er gjort opmærksom på denne prisstigning og gør derfor gældende, at prisen skal ændres tilbage til den oprindelige pris.

Selskabet har fastholdt, at der er hjemmel i aftalegrundlaget til løbende at regulere priserne, og at klagers arbejdsgiver i øvrigt varsles, når der sker større prisstigninger.

Ankenævnet for Forsikring

2.

100186

Sagsfremstilling

Klager bliver pr. 1. december 2016 omfattet af en pensionsordning i Nordea Pension (tidligere Topdanmark Livsforsikring A/S). Pensionsordningen etableres via klagers arbejdsgiver, der har tegnet en firmapensionsordning i Nordea Pension.

Af begæringen (jf. klagers bilag '[klageren] (Livbegæring)') fremgår bl.a. navnet på klagers arbejdsgiver og klagers ansættelsestidspunkt, som er den 15. august 2016. Ifølge firmapensionsaftalen omfattes nye medarbejdere i pensionsordningen efter tre måneders ansættelse, og klagers pensionsordning etableres derfor med virkning fra den 1. december 2016.

Af begæringen fremgår derudover de forsikringer, som etableres som en del af pensionsordningen:

Livsforsikring	964.000 kr.
Forsikring ved tab af erhvervsevne	40 % af lønnen
Forsikring ved visse kritiske sygdomme	50 % af lønnen

Forsikringerne antages på baggrund af en såkaldt førtidspensionserklæring.

På baggrund af erklæringen sender selskabet en forsikringsmeddelelse til klager (Bilag A). Af forsikringsmeddelelsen fremgår bl.a. følgende:

'Personoplysninger'

Forsikringsart: Firmapension

'Arbejdsgiveroplysninger'

Forsikringen er oprettet efter aftale med [klagers arbejdsgiver].

Præmien betales via [klagers arbejdsgiver], så længe ansættelsesforholdet opretholdes. Ophør af ansættelsesforholdet skal straks meddeles til Topdanmark Livsforsikring.'

Klagers forsikring ved tab af erhvervsevne er omfattet af forsikringsbetingelser nr. 6568-7 (Bilag B). I relation til prisen for forsikringen fremgår følgende af pkt. 11:

'Stk. 1. Præmien fastsættes for et år ad gangen på grundlag af alderssammensætningen, skadesforløbet og udviklingen i ordningen og ved eventuel anvendelse af indestående fra præmiereguleringskontoen.'

I marts 2017 modtager klager sin første årlige meddelelse fra selskabet. Såvel af denne som af de næste to årlige meddelelser, der sendes til klager, fremgår følgende (Bilag C-E):

'Forventede udbetalinger og forventet depot'

Vi fastsætter prisen for risikodækninger for et år ad gangen. Hvis stigningen i prisen til risikodækninger er større end stigningen i den samlede indbetaling, vil det påvirke opsparingen.'

Klager henvender sig til selskabet den 25. april 2023, da han ikke kan få prisen for sin forsikring ved tab af erhvervsevne til at stemme overens med sin pensionsgivende løn.

Ved besvarelsen af henvendelsen forklarer selskabet, hvad prisen for klagers forsikring ved tab af erhvervsevne på 40 % af lønnen udgjorde i 2019. Prisen stiger i 2020 og 2021. I 2022 er prisen uændret, men i 2023 sker der endnu en prisstigning.

Klager er utilfreds med, at han ikke løbende er informeret om, at prisen for forsikringen er steget.

Selskabet forklarer, at klager er omfattet af en pensionsaftale indgået mellem selskabet og klagers arbejdsgiver. Det er derfor klagers arbejdsgiver, der orienteres om ændring af prisen for forsikringerne.

Klager påklager herefter sagen og gør i den forbindelse gældende, at han ikke har en pensionsaftale med sin arbejdsgiver. Klager mener derimod, at han alene har en aftale med selskabet, og at en ændring af denne aftales betingelser derfor skal godkendes af klager.

Selskabet fastholder, at klagers aftale er oprettet som led i hans ansættelsesforhold, fordi klagers arbejdsgiver har indgået en obligatorisk firmapensionsaftale med selskabet. Af denne årsag er det klagers arbejdsgiver, der bliver varslet, hvis der sker større prisstigninger, jf. informationsbekendtgørelsen § 4, stk. 1. Mindre prisstigninger sker uden varsel. Klager kan selv løbende følge med i, hvad han betaler for sine forsikringer ved at logge ind på sin personlige side (Min Nordea Pension).

Efter yderligere mailkorrespondance mellem selskabet og klager indbringer klager sagen for Ankenævnet for Forsikring.

Anbringender

Klagers arbejdsgiver indgår pr. 1. april 2016 en firmapensionsaftale med selskabet. Af firmapensionsaftalen fremgår bl.a. følgende:

'Indtrædelse

Pensionsordningen er obligatorisk for alle nuværende og fremtidige ansatte medarbejdere mellem 18 og 67 år inden for følgende medarbejdergruppe:

Alle fastansatte medarbejdere'

I relation til prisen for forsikringerne fremgår bl.a. følgende:

'Priser for solidarisk dækning

Priser reguleres hvert år 1. januar, og første gang pr. 1. januar 2017 og følger de til enhver tid gældende priser for det valgte koncept.'

Som det fremgår af firmapensionsaftalen, er der således tale om en obligatorisk ordning for alle fastansatte medarbejdere. Det vil sige, at hver enkelt medarbejder bliver tilmeldt og får etableret en pensionsopsparing samt de forsikringer, som fremgår af firmapensionsaftalen.

Tilmelding af nye medarbejdere sker ved, at arbejdsgiver giver besked til selskabet. Når den enkelte medarbejder er blevet tilmeldt, oprettes der en aftale til medarbejderen typisk i forlængelse af et rådgivningsmøde. På rådgivningsmødet kan medarbejderen individuelt tilpasse pensionsordningen indenfor rammerne af firmapensionsaftalen, fx etablere børnepension, forhøje forsikringerne eller tilpasse investeringsvalget og begunstigelsen.

Det karakteristiske ved en firmapensionsordning er således, at der er tale om et trepartsforhold.

Virksomheden – Medarbejderen – Selskabet

Virksomheden indgår firmapensionsaftalen med selskabet om etablering af pensionsordning for deres medarbejdere. Medarbejderne omfattes af firmapensionsaftalen på baggrund af deres ansættelsesforhold. Selskabet opretter særskilte aftaler til hver enkelt medarbejder på baggrund af firmapensionsaftalen og de individuelle tilpasninger, som medarbejderen ønsker.

Denne konstruktion er vigtig at have for øje, da der således både er et aftaleforhold mellem virksomheden og selskabet, men også et aftaleforhold mellem medarbejderne og selskabet. Nogle af de forhold, der gælder for medarbejdernes aftale, er derfor reguleret i den overliggende aftale mellem virksomheden og selskabet.

Ændring af prisen for forsikringerne

Det fremgår af forsikringsbetingelserne nr. 6568-7 pkt. 11, at prisen for forsikringen fastsættes for et år ad gangen samt hvilke forhold, der har indflydelse på prisen.

Når det er nødvendigt at kunne ændre prisen for forsikringen, skyldes dette, at selskabet skal have mulighed for at opkræve den betaling for forsikringerne, der modsvarer den risiko, som selskabet påtager sig. Hvis der fx er flere skader end forventet, kan dette medføre en ændring af prisen. Derudover kan priserne løbende reguleres pga. inflationen.

Som det fremgår af firmapensionsaftalen, er det aftalt, at de solidariske priser for forsikringerne reguleres pr. 1. januar. Det er således aftalt på det overliggende aftaleniveau, og derfor er dette ikke et forhold, som den enkelte medarbejder har indflydelse på. Mindre prisstigningen gennemføres uden varsel. Selskabet varsler derfor alene større prisstigninger, og det er virksomheden og ikke den enkelte medarbejder, der varsles. Dette skyldes, at det er virksomheden, der har indgået firmapensionsaftalen med selskabet.

Selskabet skal i øvrigt understrege, at klager er gjort bekendt med, at priserne fastsættes for ét år ad gangen, jf. forsikringsbetingelserne samt de årlige meddelelser, der er sendt til klager i 2017, 2018 og 2019. Klager kan desuden følge med i bevægelserne på pensionsordningen ved at logge ind på sin personlige side, hvor klager fx kan se, hvad der indbetales til pensionsordningen, heraf hvor meget der betales for forsikringerne og løbende omkostninger.

Selskabet fastholder således, at aftalegrundlaget med klagers arbejdsgiver indeholder en hjemmelsadgang til løbende at regulere de solidariske priser for forsikringerne. Derudover er det i forsikringsbetingelserne beskrevet, at priserne fastsættes for ét år ad gangen, ligesom klager løbende har adgang til at se, hvad han betaler for sine forsikringer ved at logge ind på sin personlige side. Selskabet kan derfor ikke imødekomme klagers krav om ændre priserne tilbage til det oprindelige niveau."

Klageren har den 6/9 2023 til nævnet bl.a. bemærket:

"Jeg er enig med Nordea Pension i at tvisten går på, at jeg ikke er blevet varslet eller blevet gjort bekendt med de væsentlige prisstigninger der har været, og derfor ikke mener at disse prisstigninger er gyldige, da jeg ikke har haft mulighed for at reagere på dem.

Som beskrevet i min klagesag hos Nordea Pension ville jeg kunne have reageret på prisstigningerne, og givet afkald på mine forsikringer ved at udfylde en afkaldserklæring.

Udover ugyldiggørelse af prisstigningerne ønsker jeg også at få det tilbage, jeg har betalt for meget i perioden.

Aftaleforhold

Nordea Pension fastholder at der er hjemmel i aftalegrundlaget til løbende at regulere priserne.

Jeg har kun underskrevet et fysisk dokument, som også er vedhæftet sagen '[klageren] (Livbegæring)'. Her fremgår ikke nogen aftale omkring, at aftalen indebærer at priserne løbende kan reguleres. Men jeg synes heller ikke at det er urimeligt at priserne kan reguleres løbende, hvis blot de varsles i rimelig tid i forvejen, som så mange andre prisstigninger jo normalt bliver.

Som jeg også nævner i klagesagen, er mit indtryk at, min arbejdsgiver har formidlet kontakten mellem mig og pensionselskabet, og at de sørger for pensionsindbetalinger på vegne af mig. Andre aftaler er jeg ikke bekendt med.

Jeg aldrig fået nogen dokumenter udleveret eller noget at vide om min pensionsaftale af min arbejdsgiver – udover koordinering omkring booking af møde med pensionsrådgiver. Som nævnt i min klagesag hos Nordea Pension, så virker det sandsynligt at min arbejdsgiver har en aftale med Nordea Pension. Jeg er bare ikke bekendt aftalen, ej heller dens aftalegrundlag eller hvad det eventuelt indebærer.

Varsling af prisstigninger

Det er grundlæggende forkert at prisstigningerne varsles til min arbejdsgiver. Min arbejdsgiver har ikke noget at bruge disse varslinger til. Hvorfor skulle arbejdsgiver være interesseret i at fortælle sine medarbejdere om forringelser af pensionsaftalen og/eller forsikringerne heri. Det har arbejdsgiver da ingen incitament i. Det undrer mig også at Nordea Pension skriver, at prisstigninger varsles til min arbejdsgiver, uden på noget tidspunkt at dokumentere at min arbejdsgiver er blevet varslet prisstigninger. For vi er vel enige i, at omkring 50% prisstigning på TAE siden 2019 er en større prisstigning?

Bilag B - Forsikringsbetingelser 6568-7

Jeg er ikke bekendt med dette dokument. Det er ikke et dokument jeg har set før, og den fremgår heller ikke af mine pensionsdokumenter på webportalen Min Nordea Pension. Jeg vil derfor hverken læse dokumentet eller acceptere den som dokumentation til denne klagesag hos Ankenævnet for Forsikring.

Bilag C-E

Det er korrekt at jeg har modtaget disse årlige meddelelser. Det er mit indtryk at disse årlige meddelelser er sammensat for at opsummere mine forsikringer samt en årlig depotopgørelse – og er hverken varsling af ændringer til min pensionsaftale eller varsling af prisstigninger. Som nævnt tidligere er jeg helt med på at prisregulering er et vigtigt redskab for at drive virksomhed. Det er dog bare vigtigt at varsle disse prisreguleringer til den rette modtager, for på den måde at opnå en accept. Det er netop det som er det hele tvisten går ud på.

Prisgennemsigtighed

Jeg vil gerne minde om, at jeg specifikt har anmodet om oplysninger på priser, og de er stadig ikke let tilgængelige i Min Nordea Pension. Faktisk er de slet ikke tilgængelige på Min Nordea Pension, og er kun tilgængelig for mig fordi jeg har spurgt til priserne. Nordea Pension skriver følgende i min klagesag:

Du skriver, at priserne ikke er tilgængelige for dig. Men oversigten over 'Bevægelser' i 'Min Nordea Pension' viser netop, hvad du har betalt for forsikringerne, dvs. prisen for forsikringerne. Beregningen af prisen er dog ikke vist, men blev oplyst overfor dig, fordi du specifikt spurgte ind til dette. Men som sagt kan du til enhver tid se, hvad du betaler for dine forsikringer.

Jeg mener ikke at priserne er synlige på nogen måde, når der kun oplyses om de faktiske omkostninger, som også afhænger af lønforhold. Eftersom jeg er steget 14.000 kr. i løn i min ansættelsesperiode, har det også en betydning for omkostningerne for mine forsikringer – og det er derfor ikke tydeligt at der samtidig er blevet reguleret i de bagvedliggende priser, når man udelukkende kun har adgang til omkostningerne år for år.

Twist punkter som Ankenævnet for Forsikring skal tage stilling til:

1. Mener Ankenævnet for Forsikring at Nordea Pension handlet loyalt og udvist god erhvervsskik, når jeg aldrig er blevet varslet prisstigninger eller indhentet min accept af disse, jf. følgende punkter i bekendtgørelsen om god skik og oplysningspligt for firmapensionskasser:

'§ 3. En firmapensionskasse skal handle redeligt og loyalt over for sine medlemmer og pensionsmodtagere.

§ 4. En firmapensionskasse skal i sin handelspraksis over for medlemmer og pensionsmodtagere udvise god erhvervsskik.

§ 6. En firmapensionskasse må ikke vildlede ved at udelade eller skjule væsentlige oplysninger eller præsentere væsentlige oplysninger på en uklar, uforståelig, dobbelttydig eller uhensigtsmæssig måde.

§ 12. En firmapensionskasse skal oplyse medlemmerne og pensionsmodtagerne tilstrækkeligt om den pensionsordning, der administreres af firmapensionskassen.

Stk. 3. Firmapensionskassen skal endvidere sørge for, at medlemmer og pensionsmodtagere har adgang til en redegørelse for, hvilke konsekvenser betydelige ændringer i de forsikringsmæssige hensættelser kan have for dem.'

2. Mener Ankenævnet for Forsikring at jeg gennem Min Nordea Pension har let adgang til priserne for mine aftaler hos Nordea Pension, når de konkrete priser ikke fremgår nogen steder, udover indirekte at være en faktor i mine omkostninger, som selvfølgelig også ændrer sig år efter år, eftersom lønnen også reguleres.

3. Mener Ankenævnet for Forsikring at Nordea Pension er i sin ret til **kun** at informere arbejdsgiver omkring prisreguleringer, der har væsentlige betydning for medarbejderens pensionsforhold, når det er medarbejderen der har indgået en aftale med Nordea Pension?"

Selskabet har den 25/9 2023 til nævnet bl.a. bemærket:

"Først og fremmest fastholder selskabet, at forsikringsbetingelserne indeholder en hjemmelsadgang til at ændre priserne, og at klager også i de årlige meddelelser, jf. Bilag C-E, er gjort opmærksom på, at priserne løbende bliver reguleret. Det ændrer ikke selskabets vurdering af sagen, at klager ikke vil acceptere de gældende forsikringsbetingelser.

Ankenævnet for Forsikring

7.

100186

Klager skriver endvidere, at der ikke løbende er adgang til at se priserne i Min Nordea Pension. Selskabet skal dog fastholde, at det i Min Nordea Pension under 'Bevægelser' fremgår, hvad der har været af bevægelser på klagers aftale, dvs. indbetalinger, betaling for forsikringer, administrationsomkostninger og afkast.

Klager gør i øvrigt gældende, at han ønsker, at Ankenævnet tager stilling til tre konkrete spørgsmål. ...

Ad 1) Selskabet gør opmærksom på, at selskabet ikke er en firmapensionskasse. Selskabet mener desuagtet ikke, at selskabet har handlet i strid med god skik. Som nævnt ovenfor indeholder forsikringsbetingelserne en adgang til løbende at regulere priserne. Derudover er klager omfattet af en firmapensionsordning, hvor der ikke fra den enkelte medarbejder kræves accept til regulering af priserne, jf. nærmere i selskabets sagsfremstilling.

Ad 2) Det er selskabets opfattelse, at klager i Min Nordea Pension har let adgang til priserne for hans forsikringer, da disse fremgår under 'Bevægelser'. Der er således en post for hver enkelt forsikring, dvs. at klager kan se, hvad han har betalt for sin livsforsikring, for sin forsikring ved visse kritiske sygdomme og for sin forsikring ved tab af erhvervsevne. Prisen for indbetalingsfritagelsen fremgår ligeledes. Klager kan i øvrigt selv angive hvilken periode, han ønsker at få vist bevægelserne for.

Ad 3) Selskabet fastholder, at klagers arbejdsgiver har indgået en firmapensionsaftale med selskabet, og at det er på baggrund af denne firmapensionsaftale, at klager er omfattet af en pensionsordning i selskabet. Da klagers arbejdsgiver har indgået en firmapensionsaftale med selskabet, er det derfor klagers arbejdsgiver, der varsles om større prisstigninger. Det er således også klagers arbejdsgiver, der kan vælge at opsiges firmapensionsaftalen, herunder indgå en firmapensionsaftale med et andet pensionsselskab."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af "Begæring til FirmaPension" underskrevet af klageren den 22/12 2016 fremgår bl.a.:

Pensionsbidrag	Obligatorisk bidrag	12	% af lønnen	Heraf medarbejderbidrag	12	% af lønnen
	Frivilligt bidrag	0	% af lønnen			
	I alt pensionsbidrag	12	% af lønnen			

...

Ankenævnet for Forsikring

8.

100186

Forsikringsdækninger	Dækning	Obligatorisk dækning i % /kr.	Frivillig dækning i % /kr.
	Livsforsikring	964.000	
	Børnerente		
	Børnesum		
	Tab af erhvervsevne	40 %	
	Invalidesum		
	Visse kritiske sygdomme	50 %	
	Sundhedssikring med behandlernetværk		☐ Ja
	Sundhedssikring		☐ Ja
	Sundhedssikring Plus		☐ Ja

Hvis der ikke er angivet nogen forsikringsdækninger, oprettes de dækninger, der fremgår af pensionsaftalen.

Af forsikringsmeddelelse af 28/12 2016 fremgår bl.a.:

Personoplysninger	
Ejer og forsikrede:	
CPR-nr.:	
Forsikringsart:	Firmapension
Forsikring:	Profilpension
Tegningsdato:	1.12.2016
Pensioneringsdato:	

Arbejdsgiveroplysninger
Forsikringen er oprettet efter aftale med
Præmien betales via, så længe ansættelsesforholdet opretholdes. Ophør af ansættelsesforholdet skal straks meddeles til Topdanmark Livsforsikring.
Under ansættelsesforholdet kan du kun disponere over forsikringen efter aftale med din arbejdsgiver. Ved ansættelsesforholdets ophør overgår forsikringen til din fri rådighed.

...

Dækning ved nedsat erhvervsevne - gruppeforsikring		
Hvis din erhvervsevne nedsættes med mindst halvdelen, får du efter 3 måneder udbetalt	Beløb	1 % af løn
En årlig rente ved erhvervsevnetab	148.800 kr.	40,0000 %
Renten ved erhvervsevnetab udbetales månedligt med 1/12 af det årlige beløb og beskattes som personlig indkomst. Udbetalingen fortsætter, så længe du er i live, og din erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen, dog længst til den		
Din erhvervsevne skal være nedsat som følge af sygdom eller ulykke.		
For denne dækning gælder forsikringsbetingelser for Gruppe Tab af Erhvervsevne Firma version 6568-7, januar 2013. Du kan finde dine betingelser på www.topdanmark.dk/betingelser		

Af "Årlig meddelelse" fra marts 2017 fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

9.

100186

Dækning ved nedsat erhvervsevne - gruppeforsikring		
Hvis din erhvervsevne nedsættes med mindst halvdelen, får du efter 3 måneder udbetalt	Beløb	1 % af løn
En årlig rente ved erhvervsevnetab	148.800 kr.	40,0000 %
Renten ved erhvervsevnetab udbetales månedligt med 1/12 af det årlige beløb og beskattes som personlig indkomst. Udbetalingen fortsætter, så længe du er i live, og din erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen, dog længst til den XXXXXXXXXX		
Din erhvervsevne skal være nedsat som følge af sygdom eller ulykke.		

...

Forventede udbetalinger og forventet depot
Du kan på Topdanmarks hjemmeside læse mere om forudsætningerne for beregningerne. Du finder dem på www.topdanmark.dk/forudsætninger , under punktet Topdanmark Link-/Profilpension.

...

Vi fastsætter prisen for risikodækninger for et år ad gangen. Hvis stigningen i prisen til risikodækninger er større end stigningen i den samlede indbetaling, vil det påvirke opsparingen.

...

Depotopgørelse	
Depotets størrelse er forsikringens værdi. Depotet danner udgangspunkt for beregning af evt. tilbagekøbs- og fripoliceværdi.	
Depot pr. 1.12.2016	Beløb: 0 kr.
indbetaling	3.719 kr.
arbejdsmarkedsbidrag	-297 kr.
betaling for risikodækning	-402 kr.
omkostninger	-52 kr.
afkast 2016	0 kr.
Depot pr. 31.12.2016	2.967 kr.

...

Diverse oplysninger
Forsikringsvilkår og eventuelle særlige bestemmelser fremgår af din forsikringsmeddelelse og gælder fortsat.

Af selskabets mail af 25/4 2023 fremgår bl.a.:

"Prisen for dækning ved tab af erhvervsevnen

Det er korrekt, at prisen for 40 % dækning ved tab af erhvervsevnen kostede 0,58 % af lønnen i 2019, men prisen er efterfølgende ændret til:

- Prisen var 0,6853 % i 2020
- Prisen var 0,8224 % i 2021 og 2022
- Prisen er 0,8635 % i 2023

Din pensionsgivende løn og pensionsbidrag

Vi har noteret, at der samlet set indbetales 12 % i pensionsbidrag til din pensionsordning og vi har i 2022 modtaget 71.875,78 kr. hvilket svarer til en årsløn på ca. 600.000 kr.

Ankenævnet for Forsikring

10.

100186

Hvis der indbetales andet pensionsbidrag end 12 %, så bedes du giv os besked."

Klageren har i mail af 19/4 2023 til selskabet bl.a. bemærket:

"Tak for dit svar, det var netop disse tal jeg søgte.

Det er godt nok en voldsom stigning på næsten 50 % siden 2019. Hvad er det, der gør, at den er steget så meget? Hvordan kan I regulere denne pris uden at informere mig som forsikringstager omkring dette?

Jeg kan desuden se, at jeg heller ikke har fået nogen årsopgørelser siden 2019, ej heller nogen forsikrings- eller gebyroversigt. Det virker desværre lidt som om I har forsøgt at skjule disse prisstigninger."

I mail af 6/5 2023 fra selskabet til klageren hedder det bl.a.:

"Ændring af pris på forsikringsdækninger

Vi har indgået en pensionsaftale med din arbejdsgiver, som omfatter deres medarbejdere og det er derfor arbejdsgiveren vi orienterer om ændring af pris på deres forsikringspakke.

Vi sender ikke årlige meddelelser mere

Vi udsender ikke årlige meddelelser mere, det skrev vi til vores kunder i 2017, men alle informationer er tilgængelige i min nordea pension: [link]

Her kan du under fanen bevægelser og omkostninger, indtaste den periode du gerne vil se, f.eks. for året 2022 indtaster du 1.1.2022 til 31.12.2022 og tryk opdater - Så får du din depotoversigt.

Din kan i min nordea pension se oplysninger fra 1.1.2019 og frem."

Klageren har i mail af 6/5 2023 til selskabet bl.a. anført:

"Det er ikke korrekt. Jeg har ikke en pensionsaftale med min arbejdsgiver. Jeg har en pensionsaftale med jer. Det kan godt være, at I har en aftale med min arbejdsgiver - men jeg kender ikke jeres aftale eller dens betingelser.

Jeg har vedhæftet min pensionsaftale med jer. Her kan I se at det er mig der indgår en aftale med Topdanmark, og ikke med min arbejdsgiver.

I min pensionsaftale kan I desuden se at det er mig der betaler hele pensionsbidraget på 12%. Det betyder også at det er mig som betaler for alle disse forsikringer. Jeg er altså forsikringstager og betaler, og alle ændringer i disse aftaler skal derfor aftales og godkendes af mig. Hvis I mener det er min arbejdsgiver som skal betale for disse forsikringer, så synes jeg I skal sende dem en regning i stedet for at tage pengene fra mine pensionsindbetalinger.

Jeg har flere gange gjort jer opmærksom på at det ikke er korrekt at I skriver på jeres webportal at min pensionsaftale er på 8% arbejdsgiverbetalt pension og 4% medarbejderbidrag. Det er hverken

det som er aftalt i min pensionsaftale eller min ansættelseskontrakt. I har hver gang været lige glade, da I har ment at det i sidste ende giver det samme.

Jeg har tidligere været i dialog med jer omkring at give afkald på mine forsikringer i pensionsaftalen. Her fik jeg at vide, at jeg kan udfylde en afkaldserklæring, og herved fravælge disse forsikringer og på den baggrund stoppe med at betale for disse. Det bekræfter også bare at det er MINE forsikringer, og ikke min arbejdsgivers forsikringer.

Jeg forventer at I regulere prisen for TAE tilbage til 0,58%, samt tilbagebetaler de penge jeg har betalt for meget for forsikringen."

Selskabet har i mail af 24/5 2023 til klageren bl.a. bemærket:

"Selvom Nordea Pension opretter en aftale til dig, er det stadig din arbejdsgiver, der har indgået den overliggende pensionsaftale med Nordea Pension. Det er derfor din arbejdsgiver, der informeres om ændringer af den overliggende aftale, herunder om ændring af priser. Dette er en helt sædvanlig proces, når der er tale om firmapensionsordninger.

Din arbejdsgiver har oplyst, at den obligatoriske arbejdsgiver indbetaling på 8 % af din løn er indregnet i din løn. Dette er grunden til, at det ser ud som om, at du indbetaler 12% af din løn, og at din arbejdsgiver indbetaler 0 %. Men der skulle være tale om, at arbejdsgiver indbetalingen på 8 % allerede er indregnet i din løn. Jeg vil dog anbefale, at du taler med din arbejdsgiver om dette."

Af klagerens mail af 24/5 2023 til selskabet fremgår bl.a.:

"Ja, det virker sandsynligt, at I har en aftale med min arbejdsgiver. Men jeg kender intet til denne aftale eller dens aftalegrundlag. Mit indtryk er, at min arbejdsgiver kun har formidlet kontakten mellem mig og jer, og at min arbejdsgiver sørger for mine pensionsindbetalinger.

Det er ikke korrekt at min løn indeholder 8% arbejdsgiverbetalt pension. Jeg har ikke nogen 8%-aftale med min arbejdsgiver. Efter at I har kontaktet min arbejdsgiver i forbindelse med min klage, arbejder min arbejdsgiver på at ændre aflønningen, så vi i fremtiden vil få 8% arbejdsgiverbetalt pension og selv betale 4%. Men det er ikke den aftale vi har i dag.

Jeg synes heller ikke det er væsentligt om jeg får 8% arbejdsgiverbetalt pension eller ej – det væsentlige i denne klage er, at jeg ikke er blevet informeret omkring den kæmpe pensions forringelse der er sket, efter I har skruet prisen op for TAE uden at informere mig omkring dette. En hurtig udregning, med rentes rente og forventede afkast og lønstigninger, viser at med jeres prisstigninger, vil det betyde at jeg ved min pensionsalder har en pensionsopsparing som er lige knap 1.000.000 kr. mindre end hvis I ikke havde hævet prisen. Det vil jeg bestemt mene er en væsentlig ændring af min pensionsordning."

Selskabet har i mail af 8/6 2023 til klageren bl.a. anført:

"Prisen for forsikringerne

Prisen for dine forsikringer afhænger af det koncept, som den overliggende firmapensionsaftale er indtegnet i. Priserne i koncepterne fastsættes ud fra den viden, vi har om løn, indbetalinger og

Ankenævnet for Forsikring

12.

100186

andelen af risikofyldt arbejde. Prisen for forsikringerne reguleres løbende pga. inflationen. Det indgår herudover i vurderingen, om der har været en stigende skadesfrekvens eller lignende.

Regulering af priserne sker pr. 1. januar. Større prisændringer varsles overfor din arbejdsgiver.

...

Her er et overblik over priserne for dine forsikringer siden 2019.

	2019	2020	2021	2022	2023
Livsforsikring – Prisen for en dækning på 1.100.000 kr.	137,50 kr. pr. måned	162,77 kr. pr. måned	162,77 kr. pr. måned	162,77 kr. pr. måned	162,77 kr. pr. måned
Forsikring ved tab af erhvervsevne – Prisen for en dækning på 40 % af din pensionsgivende løn	0,5800%	0,6853%	0,8224%	0,8224%	0,8635%
Forsikring ved visse kritiske sygdomme – Prisen for en dækning på 50 % af din pensionsgivende løn	0,2942%	0,3472%	0,3472%	0,3646%	0,3828%

Det er korrekt, at prisen for forsikringerne er steget. Din løn er dog også steget i samme periode. Når din løn stiger, har det betydning for størrelsen af din forsikring ved tab af erhvervsevne, som udgør 40 % af din pensionsgivende løn, og din forsikring ved visse kritiske sygdomme, som udgør 50 % af din pensionsgivende løn. En lønstigning betyder derfor, at dine forsikringer også bliver større – og dermed bliver prisen også højere. Dette er væsentligt at være opmærksom på, når du ser på den pris, du har betalt for dine forsikringer."

I mail af 9/6 2023 fra klageren til selskabet hedder det bl.a.:

"Priser

Du skriver jeg løbende har adgang til priser. Du sender samtidig priserne for 2023:

- Livsforsikring (1,1 mio.): 162,77 kr. pr. md.
- TAE (40%): 0,8635 %
- Kritiske sygdomme (50%): 0,3828 %

Disse priser fremgår **INGEN** steder på Min Nordea Pension. Det undre mig at du skriver at jeg løbende har adgang til at se mine priser, når disse priser ikke fremgår nogen steder. Det eneste man kan se på Min Nordea Pension er Bevægelser, altså omkostningerne for mine forsikringer. Omkostningerne er ikke det samme som priserne, da omkostningerne er beregnet ud fra min løn og jeres hemmelige pris-procentsatser.

Regulering af priser

Vi er tydeligvis uenige i måden I formidler jeres prisreguleringer, samt indhenter min accept på disse, da jeg på intet tidspunkt får noget at vide omkring disse. Jeg har heller ikke mulighed for at se priserne på Min Nordea Pension. Jeg er stadig af den forventning at de priser der blev aftalt i 2016, da jeg oprettede min pensionsaftale, er de gældende priser. Jeg vil derfor klage til Anke-

nævnet for Forsikring omkring dette tvist, da I hverken vil ændre på de nuværende ugyldige priser eller tilbagebetale det jeg har betalt for meget for mine forsikringer.

Stigende omkostninger

Du skriver at jeg skal være opmærksom på at omkostningerne for mine forsikringer stiger i takt med at mit lønniveau stiger. Ja, det er klart, eftersom priserne er en procentsats. Hvis jeg stiger 10 % i løn, betaler jeg også 10 % mere for TAE og kritiske sygdomme-forsikringen. Men når I samtidig hæver procentsatsen, kommer jeg ikke kun til at betale mere, men **mere mere**.

Historiske priser for 2016, 2017 og 2018

Du har kun sendt mig de historiske priser tilbage til 2019. Jeg vil gerne bede dig sende mine historiske priser for 2016, 2017 og 2018."

Af selskabets mail af 20/6 2023 til klageren fremgår bl.a.:

"Du skriver, at priserne ikke er tilgængelige for dig. Men oversigten over 'Bevægelser' i 'Min Norddea Pension' viser netop, hvad du har betalt for forsikringerne, dvs. prisen for forsikringerne. Beregningen af prisen er dog ikke vist, men blev oplyst overfor dig, fordi du specifikt spurgte ind til dette. Men som sagt kan du til enhver tid se, hvad du betaler for dine forsikringer.

Du spørger derudover, hvad du har betalt for dine forsikringer i 2016, 2017 og 2018. Jeg vedhæfter de årlige meddelelser, der er sendt til dig i 2017, 2018 og 2019, da de bl.a. viser, hvad du har betalt for dine forsikringer i det foregående år. Prisen for forsikringerne fremgår under posten 'Betaling for risikodækning'. Det fremgår i øvrigt af disse årlige meddelelser, at prisen for forsikringerne fastsættes for ét år ad gangen."

Forsikringsbetingelserne "Topdanmark Livsforsikring A/S – Tab af erhvervsevne – gruppeforsikring for Firma" indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"2 Aftalegrundlag

Stk. 1. Forsikringen er etableret, forhøjet, ændret eller sat i kraft på grundlag af de oplysninger, der er afgivet skriftligt i tilmeldingen eller på anden måde, herunder oplysninger om helbred.

Stk. 2. Som dokumentation for aftalen udstedes en forsikringsmeddelelse eller dækningsoversigt. Aftalens indhold fremgår heraf sammenholdt med forsikringsbetingelserne, samt eventuelle underliggende skriftlige aftaler.

Stk. 3. Ønsker forsikringstager at foretage en ændring af sin forsikring under forsikringens løbetid, fx forhøjelse af dækningssummen eller forlængelse af udløbsalderen, betyder det at forsikringen fortsætter med de forsikringsbetingelser, der gælder på ændringstidspunktet.

3 Definitioner

Stk. 1. Forsikringstageren er den, der har indgået aftalen med Topdanmark.

Stk. 2. Forsikrede er den, på hvis erhvervsevne forsikringen er etableret.

Stk. 3. Er der på baggrund af en aftale mellem en arbejdsgiver og Topdanmark indgået en forsikringsaftale som led i et ansættelsesforhold, anses den ansatte både som forsikringstager og forsikrede.

Stk. 4. Ved en gruppeaftale forstås en forsikringsaftale mellem Topdanmark og en virksomhed, en organisation eller en forening (forsikringstager), hvor forsikringen dækker de ansatte, medlem-

merne eller andre. Dem, der er dækket under en sådan gruppeaftale, benævnes gruppemedlemmer.

...

11 Præmie

Stk. 1. Præmien fastsættes for et år af gangen på grundlag af alderssammensætningen, skadesforløbet og udviklingen i ordningen og ved eventuel anvendelse af indestående fra præmiereguleringskontoen.

Stk. 2. Præmien forfalder den første dag i hver præmiebetalingsperiode.

Stk. 3. Er forsikringsaftalen indgået som en gruppeaftale, se punkt 3, stk. 4, opkræver Topdanmark præmien hos virksomheden, organisationen eller foreningen som forsikringstager. Betales præmie ikke inden fristen på opkrævningen, så bortfalder dækningen under forsikringen fra denne dato.

Stk. 4. Er forsikringsaftalen indgået som led i et ansættelsesforhold og forestår arbejdsgiveren indbetaling af præmien for forsikringstageren, opkræver Topdanmark præmien hos arbejdsgiveren. Virkningen af arbejdsgivers manglende betaling af præmien er, at forsikringen ophører.

...

13 Ændring af forsikringsbetingelser og tarif

Stk. 1. Topdanmark kan ændre forsikringsbetingelser og tarif for allerede etablerede forsikringer med 1 måneds skriftlig varsel til udgangen af et kalenderår.

Stk. 2. Præmiestigninger i forbindelse med hovedforfald på grund af forsikredes alder, gruppens alderssammensætning, regulering af forsikringssummen, skadesforløbet eller udviklingen i ordningen er ikke en ændring af tariffen, og kan derfor ske uden varsel.

Stk. 3. Er forsikringen indgået som led i et ansættelsesforhold på baggrund af en aftale mellem en arbejdsgiver og Topdanmark, kan forsikringen ikke opsiges ved ændringer, medmindre adgangen hertil fremgår af forsikringsaftalen.

Stk. 4. Er forsikringsaftalen indgået som en gruppeaftale, sker varslingen overfor virksomheden, organisationen eller foreningen, og virksomheden, organisationen eller foreningen kan som forsikringstager opsiges aftalen i henhold til gruppeaftalen.

...

16 Opsigelse

Stk. 1. Er forsikringsaftalen indgået som en gruppeaftale, kan Topdanmark eller virksomheden, organisationen eller foreningen som forsikringstager opsiges aftalen i henhold til den indgåede forsikringsaftale.

Stk. 2. Er forsikringsaftalen indgået som led i et ansættelsesforhold på baggrund af en aftale mellem en arbejdsgiver og Topdanmark, kan forsikringen ikke opsiges, medmindre adgangen hertil fremgår af forsikringsaftalen, se dog punkt 14 ovenfor."

Nævnet udtaler:

Klagerens pensionsordning er etableret via klagerens arbejdsgiver, der har indgået en firmapensionsaftale med selskabet. Pensionsordningen er obligatorisk.

Klageren klager over, at prisen på erhvervsevnetabsforsikringen er steget fra 0,58 % af hans løn i 2019 til 0,8635 % af hans løn i 2023. Klageren har anført, at selskabet ikke har varslet ham eller har indhentet hans accept af prisstigningerne, selvom der er tale om prisstigninger på samlet næsten 50 % i perioden og dermed væsentlige ændringer af pensionsforholdene. Klageren har anført, at han har indgået en pensionsaftale med selskabet, jf. hans begæring af 22/12 2016, og at selskabet ikke er berettiget til kun at varsle prisstigninger over for arbejdsgiveren. Klageren har anført, at der ikke fremgår fyldestgørende information om priser på netpension, idet han alene har adgang til omkostningerne i kroner – i procent af dækningen. Klageren kræver, at selskabet – som følge af sine manglende varslinger – ændrer priserne tilbage til de oprindelige priser med tilbagevirkende kraft.

Selskabet har anført, at aftalegrundlaget med klagerens arbejdsgiver giver hjemmel til at ændre præmien og opkræve en betaling for forsikringerne, der modsvarer risikoen. Selskabet foretager varsling ved større præmiestigninger. Varslingen sker til virksomheden og ikke til den enkelte medarbejder, da det er virksomheden, der har indgået firmapensionsaftalen med selskabet. Den enkelte medarbejder har alene mulighed for at tilpasse pensionsordningen inden for rammerne af firmapensionsaftalen. Klageren er i forsikringsbetingelserne og forsikringsmeddelelsen fra 28/12 2016 gjort bekendt med, at de solidariske priser for forsikringerne reguleres pr. 1. januar. Dette er aftalt på det overliggende aftaleniveau og er ikke noget, som den enkelte medarbejder har indflydelse på. Klageren har løbende adgang på netpension til at se, hvad han betaler for sine forsikringer. Selskabet kan ikke imødekomme klagerens krav om at ændre priserne tilbage til det oprindelige niveau.

Selskabet har oplyst, at det af firmapensionsaftalen fremgår, at "Priser reguleres hvert år 1. januar, og første gang pr. 1. januar 2017 og følger de til enhver tid gældende priser for det valgte koncept."

Af forsikringsmeddelelse af 28/12 2016 fremgår det, at dækning ved nedsat erhvervsevne er tegnet som en gruppeforsikring, og at der for denne dækning gælder forsikringsbetingelser version 6568-7.

Af forsikringsbetingelserne nr. 6568-7, punkt 11.1, fremgår det, at "Præmien fastsættes for et år ad gangen på grundlag af alderssammensætningen, skadesforløbet og udviklingen i ordningen og ved eventuel anvendelse af indestående fra præmiereguleringskontoen." Af punkt 13.1 fremgår det, at "Topdanmark kan ændre forsikringsbetingelser og tarif for allerede etablerede forsikringer med 1 måneds skriftlig varsel til udgangen af et kalenderår." Af punkt 13.4 fremgår det, at "Er forsikringsaftalen indgået som en gruppeaftale, sker varslingen overfor virksomheden, organisationen eller foreningen, og virksomheden, organisationen eller foreningen kan som forsikringstager opsigte aftalen i henhold til gruppeaftalen."

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at pålægge selskabet at nedsætte priserne på klagerens erhvervsevnetabsforsikring i pensionsordningen.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af firmapensionsaftalen, forsikringsbetingelsernes punkt 11.1 og de årlige meddelelser til klageren fra 2016-2018, at prisen for forsikringsdækningerne fastsættes årligt pr. 1. januar. Selskabet har hjemmel i aftalegrundlaget til at foretage prisstigninger. Nævnet bemærker, at selskabet som udgangspunkt har ret til at kræve den præmie for en forsikring, som efter selskabets skøn modsvarer forsikringsrisikoen, og at selskabet har oplyst, at der har været tale om solidariske prisstigninger.

Nævnet kan ikke kritisere, at selskabet foretager varslinger af væsentlige prisstigninger over for klagerens arbejdsgiver og ikke de enkelte medarbejdere.

Nævnet har lagt vægt på, at der er tale om en for klageren obligatorisk pensionsordning, der er oprettet i medfør af en firmapensionsaftale mellem klagerens arbejdsgiver og selskabet. Det er arbejdsgiveren, der har beføjelsen til at opsigte firmapensionsaftalen med selskabet på grund af prisstigninger eller andet. Af forsikringsbetingelsernes punkt 13.4 fremgår det, at "Er forsikringsaftalen indgået som en gruppeaftale, sker varslingen overfor virksomheden".

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Ankenævnet for Forsikring

17.

100186

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen
formand